

DergiPark

AKADEMİK

DergiPark ve OJS

TÜBİTAK ULAKBİM tarafından yürütülen DergiPark Projesi ile akademik dergiler için web üzerinden yayımlama hizmetinin yanı sıra, elektronik ortamda bir dergi süreç yönetimi sisteminin kurulması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, dünya çapında yaygın olarak kullanılan Açık Dergi Sistemleri (ADS) [Open Journal Systems (OJS)] kullanılmasına karar verilmiştir.

ADS (OJS) Nedir?

ADS Kamu Bilgi Projesi (Public Knowledge Project) kapsamında açık erişimi ve elektronik yayıncılığı desteklemek üzere geliştirilmiş, dergi yayımlama sürecini yönetmek ve sunmak için ücretsiz olarak bilim dünyası ile paylaşılmış bir sistemdir.

ADS;

- Web üzerinden esnek dergi yönetimi ve yayımlama,
- Kaliteli bir editöryal süreç,
- Uluslararası üst veri standartlarını destekleyen ve dizin oluşturulmasına imkan veren bir yapı sağlamaktadır.

ADS İçerisinde Yer Alan Görev Tanımları

Site Yöneticisi

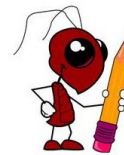
Site Yöneticisi ADS'nin genel kurulumu, sunucu ayarlarının doğru olmasının sağlanması, dil dosyalarının eklenmesi ve sistem üzerinde yeni dergilerin oluşturulmasından sorumludur. Site Yöneticisi hesabı kurulum sürecinin bir parçası olarak oluşturulur. Diğer ADS rollerinden farklı olarak, sadece bir Site Yöneticisi oluşturulabilir. DergiPark Projesinde site yönetimi ULAKBİM tarafından gerçekleştirilecektir.

Dergi Yöneticisi

Dergi Yöneticisi dergi web sayfasını oluşturmak, sistem seçeneklerini düzenlemek ve kullanıcı hesaplarını yönetmekten sorumludur. Bu, web-tabanlı formlar doldurmak ve dosyalar yüklemek dışında ileri teknik beceriler gerektirmez. Dergi Yöneticisi ayrıca, Editör, Bölüm Editörü, Kopya Editörü*, Mizanpaj/Sayfa Düzeni Editörü (*Layout Editor*), Son Okuyucu (*Proofreader*), Yazar ve Hakemleri de sisteme kaydeder ve görev atar.

Editör

Editör tüm hakem inceleme, düzeltilme (editing) ve yayımlama sürecini yönetir. Dergi Yöneticisi ile birlikte çalışarak, dergi için uygulanan süreç ve politikaları belirler. Yayına hazırlama sürecinde, Editör, Makalelerin İncelenmesi ve Düzeltilmesi için Bölüm Editörlerine görev verir. Editör, makalenin bu süreçte ilerleyişini izler ve karşılaşılabilecek güçlüklerin çözümüne yardımcı olur. Makale hakem incelemesinden geçtikten sonra, Editör, (Kopya Editörlüğü, Mizanpaj Editörlüğü ve son okumayı içeren) Düzeltilme sürecinden geçmesini de denetler.

Bölüm Editörü

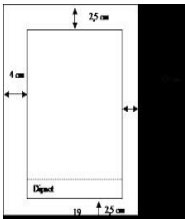
Bölüm Editörü atandığı makale gönderilerinin hakem inceleme ve düzeltilme süreçlerini yönetir. Bazı durumlarda Hakemlik Sürecinden sorumlu olan Bölüm Editörü aynı zamanda kabul edilen makalelerin (kopya editörlüğü, mizanpaj editörlüğü ve son okumayı içeren) Düzeltme (*Editing*) sürecininden de sorumludur. Ancak çoğu zaman, Bölüm Editörleri, sadece hakem inceleme sürecini yönetir, Düzeltme sürecini Bölüm Editörü rolünü üstlenen bir Editör yönetir. Her dergi kendi iç işleyişine göre bir politika izler.

Sayfa Düzenleyici veya Redaktör (Copy Editor)

Gramer ve dilsel netlik açısından makaleleri inceler, kullanılan sözcüklerin anlaşılır ve yerli yerinde olması için yazarla birlikte çalışır, derginin bibliyografik ve metinsel formatına uygun olmasını sağlar ve Mizanpaj Editörü için temiz, düzeltilmiş bir kopya hazırlar.

Mizanpajcı (Layout Editor)

Mizanpajcı redaktörden geçmiş makaleleri, derginin elektronik yayın için seçtiği formata (HTML, PDF, PS, vb dosyaları) çevirerek, kolay okunabilecek şekilde uygun sayfa düzeni yapılmış dizgi teknesi haline getirir.

Düzeltilen veya Son Okuyucu (Proofreader): Son Okuyucu (ve Yazar) derginin yayınlandığı değişik formatlarda hazırlanmış dizgi teknelerini dikkatle baştan sona okur, gördüğü tipografi ve format hatalarını kaydeder ve düzeltmesi için Mizanpaj Editörüne bildirir.

Abonelik Yöneticisi

Abonelik Yöneticisi derginin abonelik süreçlerini ve abonelik tiplerini yönetir, ödemelerin sistem içinde nasıl ele alınacağını düzenler.

Hakem (Reviewer)

Hakem, Bölüm Editörü Tarafından bir makaleyi incelemek için seçilir. Bazı dergiler Hakemlerin inceleme raporlarını eposta yolu ile göndermesini tercih eder, ancak çoğu dergi bu raporların derginin web adresine gönderilmesini ister. Her derginin kendi politikalarına bağlı olarak Bölüm Editörü

Hakemleri puanlandırabilir.

Yazar

Yazarlar makale metinlerini direkt olarak derginin web sayfasından gönderebilirler. Yazarlardan bir makale teslim dosyası yüklemeleri ile metadata veya dizinleme için gerekli bilgileri sağlamaları istenecektir (metadata, dergi ve online araştırma için taranma kapasitesini artırır). Yazar veri

setleri, araştırma araçları, veya kaynak metinler gibi zenginleştirici ve daha açık ve sağlıklı bilimsel araştırmaya katkıda bulunacak Ek Dosyalar da yükleyebilir. Yazar gönderilerini hakem incelemeleri ve editoryal süreç boyunca takip edebileceği gibi, derginin web sayfasına girerek yayın için kabul edilen makalelerin kopya editörlüğü ve son okuma süreçlerine de katılabilir.

Okuyucu

Okuyucu rolü ADS'deki en basit roldür, yapabildikleri de çok kısıtlıdır. Erişimin abonelik gerektirdiği dergilere abone olanlarla (hemen veya belli bir süre sonra erişime açılan) açık erişimli dergiler için kayıt yaptıran kişileri kapsar. Kayıtlı Okuyucular, her sayının yayınlandığını bildiren bir eposta alırlar. Bu epostada o sayının İçindekiler listesi de bulunur.

Genel Özellikler

- Bir kişi birden çok göreve atanabilmektedir.
- Erişim yetkileri görevler ile sınırlıdır.
- Dergi yöneticisi “Ayarlar” kısmından dergisini şekillendirdikten sonra, artık makale kabul etmeye başlayabilir.
- Yazım kurallarını okuyup makale göndermek isteyen kişiler yazar rolü ile dergiye üye olmalıdır.
- Yazar makalesini gönderdikten sonra Dergi Yöneticisi ya da onun atadığı Editör makale değerlendirme sürecini başlatır.
- Editör isterse Bölüm Editörleri atayabilir ya da makaleyi hakemlere gönderebilir.
- İstendiği taktirde kör hakemlik sistemi de kullanılabilir.
- Dergi Yöneticisi ADS'nin sunmuş olduğu değerlendirme formunu kullanabileceği gibi, yayın politikasına göre yeni bir değerlendirme formunu bu ortam üzerinden düzenleyebilmektedir.
- Hakem değerlendirmesini yaptıktan sonra Editör isterse, ikinci tur değerlendirmeyi başlatabilir, başka bir hakeme daha atayabilir ya da kendi notlarını da ekleyerek düzeltmelerle birlikte yazara gönderebilir.
- İçerik olarak tüm düzeltmelerin tamamlanmasının ardından, Düzeltmen ve Mizampajcı tarafından da düzenlendikten sonra yayım süreci başlar.

ADS Editöryal ve Yayımlama Süreci

